

PROGRAM PROFILAKTYKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. MARII SKŁODOWSKIEJ – CURIE W POLICACH

„Działania profilaktyczne to te,
które stwarzają człowiekowi
okazję do aktywnego uczestnictwa
w gromadzeniu doświadczeń
powodujących wzrost jego zdolności
do radzenia sobie w potencjalnie
trudnych sytuacjach życiowych.”

Gerard Edwards

I. WPROWADZENIE

Profilaktyka jest procesem wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczania i likwidowania czynników niekorzystnych dla życia i zdrowia jednostki.

Celem profilaktyki szkolnej jest ochrona ucznia przed różnorodnymi zakłóceniami jego rozwoju, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach pojawiających się zagrożeń, eliminacja i redukcja czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Szkoła jest miejscem realizacji profilaktyki pierwszorzędowej, przez którą należy rozumieć promowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zagrożeniom, opóźnianie inicjacji, zachęcanie do abstynencji, w szczególności zaś kształtowanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, w aspekcie psychologicznym i społecznym, a także drugorzędowej ukierunkowanej na ujawnienie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka.

Program profilaktyki szkolnej obejmuje działania podejmowane w trakcie realizacji programów nauczania, programu wychowawczego szkoły, w którym uwzględnia się między innymi zagadnienia psychoedukacyjne, socjoterapeutyczne. Jest przedsięwzięciem długofalowym (wieloletnim).

CZYNNIKI RYZYKA A CZYNNIKI CHRONIĄCE

Zachowania jednostki są wypadkową oddziaływania wielu czynników tkwiących w samym człowieku, wywodzących się z jego otoczenia. Możemy je podzielić na czynniki chroniące przed zachowaniami niepożądanymi oraz na czynniki zwiększające ryzyko ich podejmowania.

Do najważniejszych **czynników chroniących** zaliczamy:

- silną więź emocjonalną z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów społecznych,
- przynależność do pozytywnej grupy,
- regularne praktyki religijne.

Czynniki ryzyka często tkwią w samym dziecku i jego środowisku. Można tu wskazać:

- niedojrzałość emocjonalną,
- niskie poczucie własnej wartości,
- niewłaściwe relacje rodzinne,
- poczucie odrzucenia,
- brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego,
- tolerancja dla zachowań negatywnych,
- wysoki poziom konfliktów w rodzinie,
- zachowania destabilizujące.

Celem działań profilaktycznych jest wzmocnienie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

II. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH DZIAŁANIA

1. RADA PEDAGOGICZNA

- ustala zadania w zakresie profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych,
- dokonuje analizy działań profilaktycznych.

2. NAUCZYCIELE

- uczestniczą w diagnozie potrzeb wychowanków w zakresie oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych w szkole,
- współpracują z wychowawcami, udzielając im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych,
- włączają się w realizację zadań profilaktyczno – wychowawczych, stale reagują na pojawiające się zagrożenia rozwojowe,
- dokonują okresowych analiz podejmowanych działań profilaktyczno – wychowawczych,

- podnoszą kwalifikacje i doskonałą umiejętności zawodowe w zakresie działań profilaktycznych poprzez udział w WDN i zewnętrznych formach doskonalenia nauczycieli,
- objęci są działaniami profilaktycznymi (pedagogizacja).

3. WYCHOWAWCY KLAS

- diagnozują sytuację wychowawczą, uwzględniając w niej zagrożenia pojawiające się na drodze rozwoju uczniów,
- gruntownie poznają zespół i podejmują działania integracyjne,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa ucznia i jego akceptację w klasie,
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i systematycznie je doskonali,
- systematycznie współpracują z innymi nauczycielami, z pedagogiem, psychologiem, terapeutą - w celu rozpoznania trudności i ujednolicenia oddziaływań,
- poznają środowisko rodzinne uczniów, tkwiące w nim zagrożenia i współpracują z rodzicami w zakresie profilaktyki,
- systematycznie dokonują oceny skuteczności prowadzonych przez siebie działań wychowawczych i profilaktycznych.

4. DYREKTOR

- monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga w zakresie profilaktyki,
- uczestniczy w diagnozowaniu oczekiwań uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki,
- udziela wsparcia zespołowi realizatorów programu,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania w zakresie profilaktyki.

5. PEDAGOG SZKOLNY

- w toku diagnozy rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa i organizuje formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- współpracuje z różnymi instytucjami, organizacjami, wychowawcami klas, nauczycielami i rodzicami w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych,

- podnosi własne kwalifikacje w zakresie działań profilaktycznych w toku różnorodnych form doskonalenia zawodowego.

6. RADA RODZICÓW

- opiniuje „**Program profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 3 im. M. Skłodowskiej – Curie w Policach**”,
- analizuje opinie rodziców na temat profilaktyki szkolnej,
- współpracuje z dyrektorem, Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim w zakresie profilaktyki.

7. RODZICE

- uczestniczą w diagnozie w zakresie profilaktyki,
- opiniują program profilaktyki w placówce,
- włączają się w realizację niektórych zadań programu,
- współpracują z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i szkolną służbą zdrowia w zakresie profilaktyki,
- w sytuacji poważnych zagrożeń rozwojowych swoich dzieci szukają wsparcia w specjalistycznych placówkach.

III. ZASADY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Uzyskanie oczekiwanych efektów oddziaływań profilaktycznych uzależnione jest od przestrzegania następujących zasad:

1. zasady bezpieczeństwa uczestników, rozumianej jako respektowanie podmiotowości uczestników; poszanowanie ich godności i indywidualności; uwzględnianie wieku i poziomu rozwoju intelektualnego, systemu wartości i stopnia ich wrażliwości;
2. zasady adekwatności oddziaływań, która wyraża się w tym, że działania profilaktyczne są maksymalnie dostosowane do potrzeb i problemów odbiorców oraz mają wyraźnie określonego adresata;
3. zasady skuteczności, obejmującej: działania zgodne z aktualnym stanem wiedzy z dziedziny psychologii rozwojowej i profilaktyki, sprawdzone strategie, formy i metody oddziaływań;
4. zasady rzetelności, uwzględniającej rzetelne informacje, dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego ucznia oraz jego możliwości percepcyjnych.

IV. STRATEGIE I METODY PROFILAKTYCZNE

1. STRATEGIE INFORMACYJNE (przekazywanie informacji na temat konsekwencji zachowań ryzykownych):

- dbałość o rzetelne informacje,
- dostosowanie informacji do poziomu rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego oraz możliwości percepcyjnych adresata,
- uwzględnienie informacji do poziomu posiadanej wiedzy przez adresata, gdyż wczesne wkraczanie z informacjami na temat zagrożeń może podsuwać pomysły na niepożądane zachowania,
- troska o rzeczowe informacje, bez odwoływania się do emocji adresata,
- dbałość o przekaz informacji, aby nie były zbyt szczegółowe, gdyż mogą stanowić instruktaż do nieprawidłowych zachowań.

➤ METODY:

- pogadanka,
- spotkanie ze specjalistą,
- prezentacja filmu,
- wycieczka tematyczna,
- praca w oparciu o tekst przewodni (książkę),
- prezentacja teatralna itp.

2. STRATEGIE EDUKACYJNE

- pomoc w rozwoju ważnych umiejętności życiowych, np. chronienia się przed presją otoczenia,
- skupienie się na kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności społecznych uczniów,
- uczenie tzw. sztuki życia, umiejętności radzenia sobie ze stresem, odmawiania, nieulegania manipulacjom.

➤ METODY:

- realizacja znanych programów edukacyjnych,
- krąg uczuć,
- rysunki,
- drama,
- przedstawienia,

- burza mózgów,
- dyskusja,
- symulacja różnych sytuacji życiowych np.: rozwiązywanie wymyślnego konfliktu,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- praca w małych grupach,
- metody pedagogiki zabawy.

3. STRATEGIE ALTERNATYW

- stwarzanie możliwości realizowania ważnych potrzeb społecznych poprzez pozytywną działalność, np. sport, działalność artystyczną czy społeczną – metoda ta umożliwia uczniom zaspokajanie potrzeb aktywności, osiągnięcia uznania, przynależności.

➤ METODY:

- koła zainteresowań,
- wycieczki,
- festyny,
- zajęcia i zawody sportowe itp.

4. STRATEGIE INTERWENCYJNE

- pomoc w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów,
- udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych,
- konkretna pomoc specjalistyczna w indywidualnych przypadkach.

➤ METODY:

- interwencja w środowisku domowym ucznia,
- interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
- pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę),
- terapia specjalistyczna indywidualna, rodzinna (prowadzona przez specjalistę).

V. DIAGNOZA

Działania profilaktyczne związane są z koniecznością systematycznego diagnozowania.

Podlegają temu następujące obszary:

- środowisko społeczne i obowiązujące w nim normy, promujące dane wzorce zachowań,

- grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne,
- słabe wyniki w nauce,
- brak celów życiowych,
- dostęp do środków i substancji psychoaktywnych,
- wczesna inicjacja zachowań ryzykownych.

VI. CELE I ZADANIA PROFILAKTYKI

Celem działań profilaktycznych jest ochrona uczniów przed zagrożeniami rozwoju oraz reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Do najważniejszych zadań profilaktycznych należy zaliczyć:

- dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie racjonalnego wyboru,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych,
- stwarzanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną,
- reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy,
- pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą,
- nawiązanie kontaktu z rodzicami,
- motywowanie do podjęcia leczenia, terapii.

VII. ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE

Czynniki ryzyka	Zadania	Sposoby realizacji	Efekty oddziaływań profilaktycznych	Odpowiedzialni
-----------------	---------	--------------------	-------------------------------------	----------------

<p>Środowisko społeczne, jego normy i wzorce zachowań</p> <p>1. negatywne wzorce w mediach</p> <p>2. niski poziom kultury</p> <p>3. fałszywe przekonania o rzeczywistości -stereotypy</p>	<ul style="list-style-type: none"> uczenie krytycznego stosunku do mediów podniesienie poziomu świadomości i kultury prawnej uczniów przekształcanie przekonań normatywnych na prawdziwe 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie klasowej debaty nt. roli mediów w kształtowaniu negatywnych wzorców zachowań organizowanie spotkań uczniów z kuratorami Wydziału Rodzinnego i Nieletnich oraz z inspektorem ds. nieletnich Komendy Powiatowej Policji nt. prawnych aspektów przestępczości wśród nieletnich i problemów resocjalizacji przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych na temat łamania negatywnych stereotypów 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń potrafi wskazać zachowania społecznie akceptowane uczeń samodzielnie dokonuje wyboru z oferty mediów uczeń potrafi rozróżnić wartościowe treści w bogatej ofercie mediów 	<p>wychowawcy klas</p> <p>pedagog</p>
<p>Modelowanie negatywnych zachowań w domu i w szkole</p> <p>1. nuda na lekcjach</p> <p>2. brak dyscypliny na lekcjach</p> <p>3. brak kontaktu wychowawcy z rodzicami uczniów</p> <p>4. stan wiedzy pedagogicznej i psychologicznej rodziców</p> <p>5. brak poszanowania norm prawnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> upowszechnianie aktywizujących metod nauczania dokształcanie nauczycieli w zakresie dyscyplinowania uczniów respektowanie normy poprawnego zachowania na lekcjach nawiązanie kontaktu z domem rodzinnym ucznia (w przypadku jego braku) zwiększanie częstotliwości kontaktów z domem rodzinnym ucznia (w miarę potrzeby) podnoszenie stanu wiedzy pedagogicznej i psychologicznej rodziców rozszerzanie zakresu form pomocy pedagogiczno - psychologicznej dla rodziców egzekwowanie przestrzegania prawa wewnątrzszkolnego i norm prawnych 	<ul style="list-style-type: none"> kontynuowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli nt. metod aktywizacji uczniów na lekcjach tworzenie kontraktów i wdrażanie ustalonych norm w praktyce szkolnej przeprowadzanie indywidualnych spotkań z rodzicami (obowiązkowo - dotyczy przypadków negatywnych zachowań ucznia) opracowanie i realizacja tematyki pedagogizacji rodziców (dla różnych poziomów nauczania) opracowanie bibliografii literatury psychologicznej i pedagogicznej, pozyskanie literatury, udostępnianie jej rodzicom aktualizowanie zapisów prawa wewnątrzszkolnego stosowanie statutowego systemu nagród i kar 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń jest świadomy konsekwencji niewłaściwych zachowań wychowawca, nauczyciele systematycznie współpracują z rodzicami w celu minimalizowania niepożądanych zachowań rodzice i nauczyciele posiadają wiedzę nt. przyczyn i mechanizmów powstawania negatywnych zachowań rodzice i nauczyciele znają sposoby motywowania uczniów do nauki i zmiany zachowania uczeń potrafi wskazać korzyści i straty, jakie wynikają z jego zachowania 	<p>dyrektor</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem</p> <p>nauczyciele bibliotekarze we współpracy z pedagogiem</p> <p>komisja statutowa</p> <p>opiekun Samorządu Uczniowskiego w porozumieniu z samorządami klasowymi</p>
<p>Grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne</p> <p>1. uległość wobec grupy</p> <p>2. wycofanie</p> <p>3. przemoc i agresja</p>	<ul style="list-style-type: none"> eliminowanie negatywnych grup rówieśniczych integrowanie zespołów klasowych ograniczanie zjawiska przemocy i agresji wśród uczniów doskonalenie umiejętności wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie diagnozy sytuacji wychowawczej w klasie m.in. techniką badań socjometrycznych , ankietą... systematyczne prowadzenie zajęć wychowawczych integrujących zespoły klasowe oraz organizowanie imprez (wycieczki, wyjścia) zdiagnozowanie miejsc występowania przemocy i agresji w szkole organizowanie warsztatów 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń jest świadomy konsekwencji zachowań agresywnych lub stosowania przemocy uczeń wie, gdzie szukać pomocy w przypadku zagrożenia agresją lub przemocą ze strony innych 	<p>wychowawcy klas we współpracy z pedagogiem</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>specjaliści</p> <p>Samorząd Uczniowski</p>

	<p>wzbogacanie wiedzy nauczycieli nt. specyfiki grupy rówieśniczej</p> <ul style="list-style-type: none"> dostarczanie uczniom wiedzy nt. sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniami 	<p>dla rodziców i nauczycieli nt. przemocy i agresji</p> <ul style="list-style-type: none"> prowadzenie zajęć wychowawczych, dotyczących kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczenie umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji, zagrożeń, wycofania 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń radzi sobie z własną i cudzą agresją (asertywnie rozwiązując konflikty) uczeń rozpoznaje swoje emocje i emocje innych oraz rozładowuje je w sposób bezpieczny dla siebie i innych uczeń jest gotowy do niesienia pomocy ofiarom agresji lub przemocy rodzice i nauczyciele znają konsekwencje zachowań agresywnych lub stosowania przemocy przez uczniów w szkole w świetle obowiązującego prawa; nauczyciele i inni pracownicy szkoły udzielają pomocy uczniom zagrożonym agresją lub przemocą uczeń radzi sobie ze swoimi emocjami korzystając z zajęć specjalistycznych lub/i alternatywnych (np. zajęcia sportowe) rodzice i nauczyciele wiedzą, jak reagować, gdy dziecko zachowuje się agresywnie 	
<p>Slabe wyniki w nauce</p> <p>1. brak pozytywnej motywacji do nauki</p> <p>2. niska samoocena uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> aktywizowanie uczniów we współpracy z domem rodzinnym dziecka poszerzanie oferty spędzania wolnego czasu, umożliwienie 	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie metod aktywizujących w pracy z uczniami, zapraszanie rodziców na zajęcia otwarte wzbogacenie oferty kół zainteresowań zaangażowanie uczniów w działalność prospołeczną 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń rozumie korzyści wynikające ze stosowania systematyczności w pracy uczeń wykazuje systematyczność 	<p>dyrektor</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>Samorząd Uczniowski</p>

<p>3. poziom absencji na zajęciach</p> <p>4. problemy wynikające z deficytów rozwojowych uczniów</p> <p>5. trudna sytuacja rodzinna dziecka</p>	<p>zdobycia nowych umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> osłabianie niskiej samooceny uczniów ograniczanie absencji uczniów na lekcjach rozpoznawanie problemów rozwojowych i rodzinnych uczniów 	<p>(charytatywną, artystyczną itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie elementów motywujących w systemie oceniania (WSO i przedmiotowe systemy oceniania) objęcie uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce zajęciami wyrównawczymi, korekcyjno – kompensacyjnymi, logopedycznymi, socjoterapeutycznymi promowanie osiągnięć uczniów w szkole i poza szkołą zapoznanie rodziców z treściami <i>Statutu Szkoły</i> (dot. praw i obowiązków uczniów, zasad usprawiedliwiania nieobecności oraz systemu nagród i kar) monitorowanie absencji uczniów w szkole wspomaganie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z PPP w kwestiach orzecznictwa aktualizowanie rejestru uczniów posiadających orzeczenia PPP, monitorowanie realizacji zaleceń kontynuowanie współpracy z instytucjami wspierającymi (Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Komenda Powiatowa Policji, świetlice środowiskowe, Rady Osiedlowe) 	<p>w pracy w celu osiągnięcia efektu w działaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> uczeń wie, do kogo zwrócić się o pomoc w przypadku niepowodzeń szkolnych rodzice i nauczyciele posiadają wiedzę nt. przyczyn i mechanizmów powstawania zaburzeń w nauce rodzice i nauczyciele znają sposoby motywowania uczniów do działania, a zwłaszcza do nauki uczeń lepiej zna siebie uczeń zna swoje zalety uczeń dostrzega możliwości osiągnięcia sukcesu uczeń rozwija swoje zainteresowania uczeń bierze udział w konkursach rodzice współpracują z nauczycielami w przezwyciężaniu indywidualnych trudności dziecka 	<p>Rada Osiedla</p> <p>Rada Rodziców</p> <p>pedagog</p> <p>terapeuci</p> <p>opiekunowie kół</p>
<p>Występowanie różnorodnych uzależnień</p> <p>1. moda na zażywanie środków odurzających, psychoaktywnych (dopalaczy), palenie i picie alkoholu, napoi energetyzujących i innych</p> <p>2. łatwość dostępu do narkotyków, dopalaczy, alkoholu, tytoniu i innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> diagnozowanie zjawiska zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów dostarczanie uczniom i ich rodzicom wiedzy nt. specyfiki różnych uzależnień kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych utrudnianie uczniom dostępu do środków psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzenie materiałów i nowoczesnych środków dydaktycznych nt. profilaktyki uzależnień przeprowadzanie lekcji wychowawczych i cyklu zajęć nt. zagrożeń, związanych z uzależnieniami organizowanie spotkań szkoleniowych dla rodziców nt. zagrożeń uzależnieniami i profilaktyki uzależnień organizowanie konkursów wiedzy uczniów nt. uzależnień organizowanie zajęć otwartych 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń rozpoznaje sytuacje zagrożenia zdrowia uczeń zna konsekwencje stosowania środków uzależniających uczeń potrafi odmówić przyjęcia środków uzależniających uczeń zna 	<p>nauczyciele bibliotekarze w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcami klas</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>pedagog</p> <p>pielęgniarka</p> <p>nauczyciele przeszkoleni</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>lider WDN - u</p>

<p>3. dostępność programów TV, komputera, Internetu</p> <p>4. brak umiejętności zachowań asertywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie ze wsparcia specjalistów • upowszechnianie wśród uczniów zachowań asertywnych • doskonalenie nauczycieli pod kątem profilaktyki uzależnień 	<p>z zakresu profilaktyki uzależnień</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontynuowanie współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz poradniami specjalistycznymi w zakresie uzależnień • systematyczne diagnozowanie problemu uzależnień • wykorzystywanie programów zalecanych przez specjalistów (np. spektakle, wystawy) • przeprowadzanie lekcji wychowawczych nt. zachowań asertywnych • organizowanie zajęć, rozwijających umiejętności zachowań asertywnych • zabezpieczanie szkoły przed obecnością niepożądanych osób obcych (np. dealerów) 	<p>bezpieczne sposoby wykorzystania czasu wolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzice i nauczyciele posiadają wiedzę o rodzajach środków uzależniających, objawach ich zażywania, sposobach pomocy dziecku • wychowawca zna sytuację rodzinną swoich wychowanków; zwraca szczególną uwagę na uczniów z rodzin dysfunkcyjnych 	
<p>Wczesna inicjacja zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie treści ścieżek edukacyjnych: <i>edukacja prozdrowotna</i> oraz <i>wychowanie do życia w rodzinie</i> • dostarczanie uczniom wiedzy o AIDS oraz chorobach przenoszonych drogą płciową 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie tematyki edukacji prozdrowotnej • realizacja programów ogólnodostępnych • przeprowadzenie zajęć na temat AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową w ramach lekcji wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń rozpoznaje sytuacje zagrożenia zdrowia • uczeń ma podstawowe wiadomości nt. AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową • uczeń aktywnie uczestniczy w realizowanych programach profilaktyczno – zdrowotno - wychowawczych 	<p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>pielęgniarka</p>

VIII. EWALUACJA PROGRAMU

Oceny efektów realizacji *Programu profilaktyki szkolnej*, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny, dokonuje się w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej – podsumowujących pracę w pierwszym i drugim półroczu roku szkolnego. Wynikające z oceny wnioski, przekazywane są do wiadomości Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego. Ocenie poddawane są następujące elementy:

- funkcjonowanie pomocy pedagogicznej,
- tematyka pedagogizacji rodziców,

- realizacja zaleceń, zawartych w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz poradni specjalistycznych,
- realizacja tematyki profilaktyki, zawartej w planach pracy wychowawców klas,
- udział nauczycieli w formach zewnętrznego doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki,
- tematyka profilaktyki realizowana w ramach WDN-u,
- innowacje i projekty wychowawcze w zakresie profilaktyki,
- realizacja programów profilaktycznych,
- realizacja programów psychoedukacyjnych,
- występowanie czynników, rodzajów i przyczyn zachowań ryzykownych,
- występowanie czynników chroniących.

Kryteria realizacji programu:

➤ **kryterium zgodności:**

- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
- zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zadaniami zaplanowanymi w programie.

➤ **kryterium efektywności:**

- zmniejszenie ilości zachowań patologicznych i ryzykownych u dzieci i młodzieży,
- poprawa klimatu szkoły w zakresie przewidzianym w programie,
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

Podstawę dla formułowania ocen realizacji *Programu profilaktyki szkolnej* stanowią: narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły; sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, obserwacje, hospitacje, zapisy w dokumentacji: badania kwestionariuszowe: ankiety, kwestionariusze badania postaw, techniki socjometryczne, sondaże, opinie, wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy, scenariusze, dezyderaty, wykazy itp.

Uchwalony przez Radę Rodziców 27 października 2010 r.